

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра міжнародного та європейського права

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри
міжнародного та європейського права
27 серпня 2021 року,
протокол № 1 .

Завідувачка кафедри, кандидатка
юридичних наук, доцентка

_____ Олена ЧЕРНЯК

_____ 2021 року

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«ПРАВОВІ ОСНОВИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр
за спеціальністю 293 Міжнародне право
галузі знань 29 Міжнародні відносини

РОЗРОБНИК

Завідувачка кафедри міжнародного та
європейського права, кандидатка юридичних
наук, доцентка

_____ Олена ЧЕРНЯК

_____ 2021 року

Асистентка кафедри міжнародного та
європейського права

_____ Алла КІРИК

_____ 2021 року

ПОГОДЖЕНО

Декан юридичного факультету, кандидат
юридичних наук

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ

_____ 2021 року

Викладач	Лекції, консультації: Черняк Олена Юріївна - кандидатка юридичних наук, доцентка. Семінарські заняття, консультації: Кірик Алла Юріївна - асистентка кафедри міжнародного та європейського права.
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Черняк Олена Юріївна. Електронна адреса: chernyack.lena@gmail.com Профіль у соціальних мережах: _____ ORCID: https://orcid.org/0000-0001-5104-6648 GoogleScholar: https://scholar.google.com/citations?user=GWLj_NAAAAAJ Academia.edu: https://independent.academia.edu/OlenaCherniakUA Тел.: 0979424296 Кірик Алла Юріївна Електронна адреса: kirykalla@gmail.com ; alla_kiruk@univer.km.ua Профіль у соціальних мережах: ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0729-5986 GoogleScholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=i4ktTJEAAAAAJ&hl=uk ResearcherID: https://publons.com/researcher/AAE-5512-2020 Тел: 0671188574
Інформаційні ресурси	Код для приєднання в Google клас «Правові основи європейської інтеграції» gmxznmz Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус №4, вул. Проскурівська, 57 ауд. 203: Черняк Олена Юріївна: вівторок з 15.00 до 16.20; Кірик Алла Юріївна: середа з 15.00 до 16.20. Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до екзамену: напередодні екзамену згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	<p>Правові основи європейської інтеграції - це дисципліна, мета якої - надати студентам наукове розуміння природи та особливостей інтеграційних процесів у Європі, основних теоретичних засад та історії європейської єдності, інституційних, правових та економічних аспектів Європейського Союзу та європейської інтеграційної політики України.</p> <p>Предметом вивчення дисципліни є процес європейської інтеграції України та гармонізація чинного законодавства до законодавства Європейського Союзу. Навчальна дисципліна дозволяє зрозуміти питання європейської інтеграції, аналізу впливу різних форм співробітництва та членства країн ЄС на розвиток національної економіки та безпеки, розуміння сутності та особливостей євроінтеграційної політики України</p> <p>Набуті знання забезпечують розуміння основних напрямів, механізмів та інструментів зближення України та ЄС.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:</p> <p><u>знати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • сутність інтеграції як складової частини міжнародних процесів; • процес створення ЄС і подальшої інтеграції;
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • особливості формування європейської ідентичності; • інституційну та правову системи ЄС; • економічні аспекти європейської інтеграції; • спільні політики ЄС; • проблеми розширення ЄС; • місце України у процесах європейської інтеграції, євроінтеграційні перспективи України; • відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату євроатлантичної інтеграції; • перевіряти відповідність національного права України законодавству ЄС; • визначати тенденції розвитку євроатлантичної інтеграції в цілому; • розуміння суті процесу євроатлантичної інтеграції і основних напрямів подальшої конвергенції України з міжнародними організаціями. <p><u>ВМІТИ:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • складати пропозиції до удосконалення інституційного забезпечення процесів євроатлантичної інтеграції. • здійснювати кваліфікований аналіз нормативно-правових актів України щодо їх відповідності нормам законодавства Європейського Союзу; • визначати цілі, завдання, принципи, механізми реалізації спільних політик ЄС; • оцінювати процеси поглиблення європейської інтеграції та розширення ЄС; • висловлювати та аргументувати власний погляд щодо європейського вектору зовнішньої політики України, її євроінтеграційних перспектив; • оцінювати можливі ризики при невиконанні чи неналежному виконанні зобов'язань України перед ЄС; • окреслювати основні напрямки співпраці між Україною та ЄС
<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. • Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. • Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. • Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. • Здатність генерувати нові ідеї (креативність). • Здатність працювати в міжнародному контексті. <p><u>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності. • Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України. • Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні. • Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України. • Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати

	<p>розгорнуту юридичну аргументацію.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією. • Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.
<p>Результати навчання</p>	<p>Студент повинен продемонструвати такі результати навчання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання. 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами. 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження. 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки. 5. Вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово. 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності. 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг. 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права. 11. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу. 12. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини. 13. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.
<p>Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)</p>	<p>Курс навчання – 4-й, семестр – 2-й. Тип дисципліни – вибіркова. Для успішного опанування дисципліни студенти повинні володіти знаннями навчальних дисциплін ОДПП 1.2.10. Матеріальне право Європейського Союзу Дисципліна вивчається паралельно із такими спорідненими навчальними дисциплінами: ВДПП 2.2.29. Право міжнародних організацій.</p>
<p>Обсяг навчальної дисципліни</p>	<p>3 кредитів ЄКТС /90годин, у тому числі, самостійної роботи - 54 години, лекційних - 20 години, семінарських - 16 години.</p>

Форма навчання	Денна			
Мова викладання	Українська			
Формат вивчення навчальної дисципліни	Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, залік тощо. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	2/2/8	Тема 1. Розширення ЄС і поглиблення інтеграційних процесів на Схід. Східне партнерство ЄС.	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення, індивідуальні завдання.	Лекція 1 – 1 Семінарське заняття 1– 5 СРС –2,8
	2/2/8	Тема 2. Історичні та політичні передумови інтеграційних процесів Україна-ЄС	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення, індивідуальні завдання.	Лекція 2 – 1 Семінарське заняття 2– 5 СРС –2,8
	2/2/8	Тема 3. Угода про партнерство та співробітництво.	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення, індивідуальні завдання.	Лекція 3 – 1 Семінарське заняття 3– 5 СРС –2,8
	2/2/8	Тема 4. Порядок денний асоціації Україна-ЄС	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення, індивідуальні завдання.	Лекція 4 – 1 Семінарське заняття 4– 5 СРС –2,8
	4/2/8	Тема 5. Угода про асоціацію України та ЄС. Етапи формування, підписання. Ратифікація Угоди про асоціацію.	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення, індивідуальні завдання.	Лекція 5 – 1 Лекція 6 – 1 Семінарське заняття 5– 5 СРС –2,8
	2/2/8	Тема 6. Інституційне забезпечення інтеграції України та ЄС	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення, індивідуальні завдання.	Лекція 7 – 1 Семінарське заняття 6– 5 СРС –2,8
	6/4/6	Тема 7. Характеристика основних напрямків співпраці між Україною та ЄС в межах Угоди про асоціацію	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення, індивідуальні завдання.	Лекція 8 – 1 Лекція 9 – 1 Лекція 10 – 1 Семінарське заняття 7– 5 Семінарське заняття 8– 5 СРС –3,2
Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Правові основи європейської інтеграції» (розміщені у Google класі «Правові основи європейської інтеграції» (код приєднання: gmxznmz) та				

	<p>в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php)</p> <p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Правові основи європейської інтеграції» (у Google класі «Правові основи європейської інтеграції» (код приєднання: gmxznmz) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php)</p> <p>Залік усний або письмовий (зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні на час складання іспиту). Структура залікового білету (для усної форми) включає <i>три теоретичні питання з тематики курсу; для письмової форми: тестування (30 питань по 1 балу за кожну правильну відповідь).</i></p>
<p>Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Петров Р. А. Право Європейського Союзу : Навчальний посібник. К. : Істина, 2017. 384 с. 2. Сіренко К. Ю. Євроінтеграційна політика України: позитивні і негативні аспекти. Науковий вісник Ужгородського національного університету: зб. наук. праць. Сер. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. Вип. 2, част. 3. № 22, С. 65-69. 3. Степаненко Н. О., Степаненко В.О. Інтеграція України до Європейського союзу: переваги та недоліки. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2018. № 61. С. 62-67. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetp_2018_61_9. 4. Угода про Асоціацію між ЄС та Україною : Короткий посібник з Угоди про Асоціацію URL: http://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/association_agreement/guide.pdf. 5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Ратифікована від 16.09.2014 № 1678-VII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011 6. Україна в Європі і світі : електронний навчальний посібник / В. О. Корнієнко. Вінниця : ВНТУ, 2018. 7. Вступ до НАТО – стратегічний вибір України / За загальною ред. О. І. Соскіна. К.: Вид-во «Інститут трансформації суспільства», 2008. 192 с. 8. Герасимчук С. Від Праги до Варшави: перспективи членства України в НАТО, перемоги, поразки та сподівання. URL: http://fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/NATO-ukr.pdf 9. Європейська та євроатлантична інтеграція України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. В. Кордон. 2-ге вид. Київ: Центр учб. літ., 2010. 171 с. 10. Корнієнко В. О. Україна в Європі і світі : електронний навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2018. URL: https://multimedia.posibnyku.vntu.edu.ua/mm/Ukraine-EU/ 11. Світова та європейська інтеграція: навч. посібник. Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. 340 с. 12. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Ратифікована від 16.09.2014 № 1678-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011 13. Україна на шляху до європейської та євроатлантичної спільноти : Монографія. Донецьк : ДонНУ, 2006. 268 с. 14. Україна-НАТО: діагностика партнерства. Аналітична записка. URL: http://neweurope.org.ua/wp-content/uploads/2017/12/Ukrayina-y-NATO-.Diagnostyka-partnerstva.pdf

<p>Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття</p>	<p>Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p>Зважаючи на епідеміологічну ситуацію в регіоні і проведення лекцій в онлайн режимі, здобувач вищої освіти отримуватиме відповідні бали на виконанні завдання за кожною темою лекційного заняття.</p> <p>Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені лекційні заняття (пропущення строки виконання завдань за тематикою лекцій) шляхом виконання завдань, які надаються здобувачу вищої освіти в індивідуальному порядку під час онлайн або офлайн консультацій з викладачем, який забезпечує викладання лекційного курсу.</p> <p>Здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені семінарські заняття згідно з графіком консультацій в усній формі.</p> <p>За умови погіршення епідеміологічної ситуації в регіоні здобувач вищої освіти відпрацьовує пропущені семінарські заняття (пропущення строки виконання завдань за тематикою семінарських занять) шляхом виконання завдань, які надаються здобувачу вищої освіти в індивідуальному порядку під час онлайн або офлайн консультацій з викладачем, який забезпечує викладання семінарських занять.</p> <p>Завдання для відпрацювання пропущених лекційних та/або семінарських занять можуть включати виконання есе, аналітичних записок, опрацювання наукової літератури, пошуку та опрацювання матеріалів в мережі Інтернет за вказаною тематикою.</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158).</p> <p>2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).</p>
<p>Можливість визнання результатів неформальної освіти</p>	<p>Здобувачу вищої освіти визнаються результати участі у онлайн-тренінгах за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу (за умови наявності сертифікату). Кількість зарахованих балів залежить від тематики онлайн курсу.</p> <p>Здобувачу вищої освіти за участь у конференції за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною зараховується 10 балів за самостійну роботу.</p>
<p>Політика академічної доброчесності</p>	<p>Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188</p>
<p>Політика врегулювання конфліктів</p>	<p>Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://www.univer.km.ua/)</p>
<p>Політика щодо інших питань</p>	<p>Вимоги викладача:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обов'язкове відвідування навчальних занять; - активність студента під час практичних занять; - своєчасне виконання завдань самостійної роботи; - відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені

	<p>(незадовільні оцінки) на консультаціях.</p> <p>Не допустимо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); - списування та плагіат. <p>Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Правові основи європейської інтеграції», є сумою балів за лекції, семінарські заняття та самостійну роботу плюс бали, отримані під час заліку.</p>
Зворотній зв'язок	<ol style="list-style-type: none"> 1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.

Обліковий обсяг – 0,47 ум.др.арк.